

ЦДХС Вх. № 450/25.10.20

РЕЦЕНЗИЯ

на докторски труд

на доц. Иван Колев Иванов, доктор

на тема:

“Основи на подбора и ориентацията в колоезденето”

**за присъждане на научната степен “Доктор на науките”
по професионално направление 7.6. Спорт,
научна специалност “Теория и методика на физическото възпитание и
спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура”**

В съвременния спорт успехи могат да постигнат само онези състезатели, които притежават способности за успешно развитие в даден спорт. Въпросът за всестранното проучване на индивидуалните особености на подрастващите и за създаване на рационална система за подбор е основен в организационно-методическата структура на детско-юношеския спорт.

Преодоляването на емпиричния и интуитивен подход при подбора означава разкриване на високоефективни критерии, както и съответните правила, по които те следва да бъдат използвани за нуждите на високото спортно майсторство.

Ето защо, опитът на доц. Иван Колев да създаде научно-обоснована система за подбор и спортна ориентация в колоезденето заслужава адмирации и определя разработвания проблем като особено актуален и с голяма практическа приложимост.

Доц. Иван Колев Иванов е свързан с колоездачния спорт от ранна училищна възраст – последователно завършва спортно училище в родния си град. През следващите години Иван Колев е професионален състезател

по колоездене в Габрово, ЦСКА, Троян, Бургас. Бил е национален състезател в период от 10 г. Носител е на множество държавни шампионски титли, медалист от Балкански първенства и др. състезания по колоездене.

През 2002 г. получава образователно-квалификационната степен “Бакалавър” в НСА “В. Левски” по две специалности (спорт – колоездене и физическо възпитание), а през 2003 г. – “Магистър” по спорт – колоездене. През 2008 г., след успешна защита на дисертационен труд, ВАК присъжда на Ив. Колев образователната и научна степен “Доктор” по научната специалност 05.07.05.

Трудовата дейност на кандидата за “Доктор на науките” е свързана главно с НСА “В. Левски”: бил е 2 години хоноруван преподавател, а от 2006 г. и асистент по колоездене. През 2009 г. е избран за гл. асистент, а от 2012 г. заема длъжността “Доцент” по колоездене. От 2016 г. е член на ФС на ТФ на НСА “В. Левски” и ръководител на катедра “Технически и ледени спортове”.

Доц. Ив. Колев е член на УС и е бил председател на Треньорския съвет на БКС.

Участвал е в научни и образователни проекти и има над 30 научни публикации.

Води занимания със студенти от всички курсове на специалност “Колоездене”, както и с чуждестранни студенти, участващи в програма “Еразъм”.

Представеният за рецензиране докторски труд е разработен в обем от 215 стр., в това число 29 таблици, 35 фигури, 3 нормативни таблици и списък на проучените литературни източници.

Структуриран е според изискванията. Написан е на добър език и стил и е много добре онагледен. Анализът на резултатите е на високо професионално ниво.

Разработката притежава редица достойнства, които имат приносен характер:

- извършено е сериозно теоретично проучване (на базата на 215 литературни източника, от които 179 на кирилица, 30 – на латиница и 6 интернет-сайта), което разкрива историческите корените на колоездачния спорт в световен мащаб и в България, направена е характеристика на двигателната дейност в колоезденето, разкрити са морфологични и функционални изменения в подрастващия организъм и особеностите в развитието на двигателните качества, проучени са проблемите на подбора и спортната ориентация в колоезденето, както и възможностите за усъвършенстване на системата на подбор и спортна ориентация в България. Особено ценни тук са разработената методологическа концепция на докторския труд и правилно формулираната изследователска хипотеза;
- контингентът на изследване е достатъчно представителен – изследвани са 140 млади колоездачи, на възраст между 11 и 19 години, от различни спортни клубове в страната, както и ученици от спортните училища в България с профил “Колоездене”, сред които са голяма част от най-добрите колоездачи на България през изследвания период от време;
- при осъществяване на изследователската програма са използвани подходящи научни методи, разпределени в две групи: теоретически методи и анализи (в т.ч. теоретико-логичен анализ, документален анализ и интернет-анализ) и експериментални методи (спортно-педагогическо тестиране и спортно-педагогическо проследяване на развитието на физическата и

техничко-тактическата подготвеност на младите състезатели в многогодишен аспект), които са описани много добре;

- приложена е адекватна тестова батерия, с проверена статистическата надеждност, която включва достатъчен брой основни показатели на физическото развитие, специалната физическа и специфичната технико-тактическа подготвеност. Тестовите са описани подходящо и към тях са представени методически указания за провеждане на спортно-педагогическото тестиране;
- използван е подходящ математико-статистически инструментариум (вариационен, корелационен, еднофакторен дисперсионен и факторен анализи, сигмален метод за оценка и метод на индексите);
- в сравнителен план са разкрити средните стойности и вариативността на критериите за подбор при всички изследвани възрастови групи;
- разкрити са факторните структури и са идентифицирани основните фактори на физическото развитие и специфичната работоспособност при 11-12-, 13-14- и 15-16-годишните колоездачи;
- извършено е оценяване на нивото на наблюдаваните признаци на физическото развитие и специфичната работоспособност при всички изследвани момчета от трите изследвани съвкупности и на тази база са определени акцентите в бъдещата тренировъчна работа с всяка от изследваните съвкупности;
- разработени са индивидуални оптимизационни модели и са изчислени обобщени оценки на физическото развитие и специфичната работоспособност на всяко от децата, на базата на

което са направени изводи, относно качеството на извършената селекция;

- разработени са две нормативни системи за контрол върху специфичната работоспособност на подрастващите състезатели по колоездене, както в етапа на подбора, така и в процеса на многогодишната спортна подготовка, и са представени указания за тяхното прилагане.

В дисертационния труд, по мое мнение, има разбира се и някои опуски и неточности, които в най-общ вид се свеждат до следното:

- в заглавието и в раздел 1.7. към “ориентация” е по-правилно да се добави “спортна”;
- не са посочени периодите, в които са правени изследванията;
- номерирането на показателите в таблиците би облекчило възприемането на информацията.

Всичко това обаче, в никакъв случай не намалява достойнствата на докторския труд на доц. Иван Колев.

Авторефератът на докторския труд отговаря на изискванията и коректно представя същността на научната разработка. Представените от кандидата за “Доктор на науките” научни статии са свързани с проблема на докторския труд.

В **заключение**, считам, че рецензираният научен труд притежава висока научно-приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р България и Правилника на НСА “Борислав Пасилов” за присъждане на научната степен “Доктор на науките”.

Всичко посочено по-горе, ми дава достатъчно научни аргументи да заявя своя положителен вот за присъждане на научната степен **“Доктор на науките”** на **доц. Иван Колев Иванов, доктор.**

23.10.2016 г.

София

РЕЦЕНЗЕНТ:.....

(проф. Р. Църова, доктор)